

Broj: 01-02/2-1048/26 JKB/SS/DJ
Sarajevo, 02.04.2026. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE BIH
PREDSTAVNIČKI DOM
n/r gđin Ivan Miličević, sekretar
n/r gđa Alma Beganović, zastupnik

VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
n/r gđa Edita Kalajdžić, sekretar

Predmet: Odgovor na inicijativu, dostavlja se-

Poštovani,

Federalno ministarstvo rada i socijalne politike zaprimilo je dana 18.03.2026. godine akt sekretara Vlade Federacije Bosne i Hercegovine broj: 03-04-555-30/26 od 17.03.2026. godine, kojim je dostavljen akt sekretara Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine broj: 05/1-02-128/26 od 13.03.2026. godine, a kojim je, između ostalih, ovom Ministarstvu dostavljena na nadležno postupanje zastupnička inicijativa za unapređenje pristupačnosti socijalne zaštite i posredovanja u zapošljavanju za starije nezaposlene osobe i osobe sa invaliditetom, koju je na 29. redovnoj sjednici Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, održanoj 11.03.2026. godine, podnijela zastupnica Alma Beganović.

Naime, u dijelu predmetne zastupničke inicijative predložena je mjera koja se odnosi na uvođenje zakonskog okvira o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, odnosno prijedlog zakonskog rješenja kojim bi se starije nezaposlene osobe i osobe sa invaliditetom svrstale u pasivne korisnike tržišta rada, čime bi se u okviru ovog statusa omogućilo rasterećenje obaveze stalnog javljanja na biro, praćenje i podrška putem posredovanja u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti, kao i sistemska integracija u postojeći okvir socijalne zaštite bez stvaranja novih kategorija ili prava.

S tim u vezi, ovo Ministarstvo je, u okviru svoje nadležnosti, razmotrio navedenu Inicijativu, te Vas informišemo o sljedećem:

Članom 3. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba („Službene novine Federacije BiH“, br. 55/00, 41/01, 22/05 i 9/08), propisano je da se nezaposlenom osobom, u smislu ovog zakona, smatra osoba sposobna za rad koja nije u radnom odnosu, a koja: nema registrirano privredno društvo ili drugo pravno lice, odnosno ne ostvaruje dividendu po osnovu udjela u privrednom društvu ili drugom pravnom licu; nema registriran obrt, ne bavi se poljoprivrednom djelatnošću; nije uživalac penzije prema propisima o penzijskom i invalidskom

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno: 03-04-2026			
Org. jed.	Proj.	P. broj	Broj prijava
05/1	- 02 -	128	/26

osiguranju; nije redovan učenik ili student; ne ostvaruje prihod po bilo kom osnovu i aktivno traži posao.

Pored toga, istom odredbom, između ostalog, propisano je da će se osoba smatrati nezaposlenom ukoliko njen prihod ne prelazi mjesečno 25% prosječne plaće u toku prethodne godine prema podacima Federalnog zavoda za statistiku.

Nadalje, članom 3.a istog Zakona, propisano je, da se smatra da nezaposlena osoba aktivno traži posao ako: se redovno javlja službi za zapošljavanje; podnosi molbe poslodavcima ili daje oglase i javlja se na oglase i konkurse i pridržava se programa profesionalne orijentacije, obuke i prekvalifikacije.

Shodno navedenom, jasno je propisano ko se smatra nezaposlenom osobom, kao i da osoba do sticanja prava na penziju mora izvršavati obaveze u skladu sa navedenim Zakonom, kako bi zadržala status nezaposlene osobe, te ostvarila eventualna prava po osnovu nezaposlenosti.

Imajući u vidu, predloženu mjeru u okviru predmetne inicijative, kojom bi se, između ostalog, starije nezaposlene osobe i osobe sa invaliditetom svrstale u pasivne korisnike tržišta rada, smatramo da bi bilo protivno odredbi člana 2. navedenog Zakona, kojom je propisano da nijedna osoba, na osnovu ovog Zakona, ne može biti stavljena u nepovoljan položaj, između ostalog i zbog tjelesnih i duševnih poteškoća.

Pored navedenog, napominjemo, da je u skladu sa članom 19. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba donesen Pravilnik o evidencijama u oblasti zapošljavanja („Službene novine Federacije BiH“, br. 74/18 i 90/20), kojim se propisuju evidencije u oblasti zapošljavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, način i rokovi prijavljivanja nezaposlenih osoba, sredstva evidencija u oblasti zapošljavanja i druga pitanja u vezi sa vođenjem evidencija.

S tim u vezi, u okviru osnovnih evidencija u oblasti zapošljavanja, između ostalog, propisano je da službe za zapošljavanje mogu voditi i druge evidencije neophodne za rad službi, kao i da je u odjeljku pomenutog Pravilnika, koji se odnosi na raspoloživost za rad nezaposlene osobe, članom 19. propisana opravdana neraspoloživost nezaposlene osobe, odnosno stavom (1) istog člana je propisano da se smatra da je nezaposlena osoba opravdano neraspoloživa službi za zapošljavanje zbog: bolesti i bolničkog liječenja, selidbe, smrti člana porodice i elementarne nepogode. Također, u slučajevima iz stava (1) istog člana propisano je da je nezaposlena osoba ili osoba koju nezaposlena osoba ovlasti dužna da u roku od osam dana obavijesti službu za zapošljavanje o nastalim okolnostima i načinu na koji se može kontaktirati, te po potrebi dostavi i dokaze koji potvrđuju navedene okolnosti.

Dakle, odredbama Pravilnika o evidencijama u oblasti zapošljavanja, precizno su propisani uslovi pod kojim određene nezaposlene osobe se evidentiraju kao neraspoložive službi za zapošljavanje, odnosno neraspoložive za tržište rada.

S obzirom na navedeno, smatramo da predmetna inicijativa sa predloženom mjerom koja se odnosi na uvođenje zakonskog okvira o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, odnosno prijedlogom zakonskog rješenja kojim bi se starije nezaposlene osobe i osobe sa invaliditetom svrstale u pasivne korisnike tržišta rada, bila u suprotnosti sa odredbama važećeg Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i Pravilnikom o

evidencijama u oblasti zapošljavanja, kojim se precizno definiše status raspoloživosti za rad nezaposlene osobe i neraspoživosti za rad nezaposlene osobe.

Dalje, Zakonom o doprinosima ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19, 4/21, 6/23, 28/23 i 33/25) uređen je sistem obaveznih doprinosa, kao osnovnih instrumenata za finansiranje obaveznog penzijskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja i osiguranja od nezaposlenosti, kao i gornja granica stopa doprinosa na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine.

Institucija u čijoj nadležnosti je kontrola obračuna i uplate doprinosa jeste Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine, što je i propisano članom 14. naprijed navedenog Zakona.

Naime, u nadležnosti Porezne uprave Federacije BiH je prinudna naplata poreza i doprinosa, u slučaju da poslodavci ne ispunjavaju svoje obaveze plaćanja istih.

Imajući u vidu naprijed navedeno, smatramo da problematika neplaćanja obaveznih doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, bila je izražena u poslijeratnom periodu kada su poslodavci izbjegavali izvršavati svoje obaveze. Međutim, zahvaljujući mogućnosti prinudne naplate poreza i doprinosa, situacija je danas znatno disciplinovanija u odnosu na navedeni poratni period.

Na kraju, s obzirom da se predmetna inicijativa odnosi i na osobe sa invaliditetom naglašavamo da se sve osobe bez obzira na godine, ako su osobe s invaliditetom od najmanje 90%, ili za civilne žrtve rata od 60%, imaju prava po osnovu invaliditeta, a na osnovu Nalaza ocjene i mišljenja ljekara vještaka sa Instituta za medicinsko vještačenje i rješenja izdatog od nadležnog organa. Što se tiče prava na zapošljavanje osoba starijih od 60 godina, ako se radi o osobama sa najmanje 60% invaliditeta, ono je omogućeno na osnovu Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba s invaliditetom u Federaciji BiH, i to pod općim i posebnim uvjetima na otvorenom tržištu rada i u posebno osnovanim privrednim društvima za zapošljavanje osoba sa invaliditetom. Na taj način neki od zainteresiranih mogli bi osigurati potrebni minimum radnog staža radi ostvarivanja prava na minimalnu mirovinu.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a